

XXI ASR TA'LIM PARADIGMASIDA TIL KO'NIKMALARINING O'RNI VA AHAMIYATI

Murodova Lobar Zoyer qizi

Samarqand davlat chet tillar instituti 2-kurs magistranti

Annotatsiya. Ushbu ishda XXI asr ta'lim paradigmasida til ko'nikmalarining o'rni va ahamiyati tahlil etilgan. Zamonaviy ta'lim jarayoni nafaqat bilim berishga, balki o'quvchilarning kommunikativ, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va hamkorlik kabi muhim ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Til ko'nikmalari bu jarayonda markaziy o'rin tutadi, chunki ular nafaqat tilni o'zlashtirish, balki fikrni ifodalash, muloqot qilish va madaniy almashish uchun zarur vosita hisoblanadi.

Kalit so'zlar: XXI asr ta'lim paradigmasi, til ko'nikmalari, kommunikativ ko'nikmalar, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, hamkorlik, ta'lim jarayoni.

Аннотация. В данной работе анализируется роль и значение языковых навыков в образовательной парадигме XXI века. Современный образовательный процесс направлен не только на передачу знаний, но и на развитие у учащихся важных навыков, таких как коммуникативные навыки, критическое мышление, креативность и сотрудничество. Языковые навыки играют центральную роль в этом процессе, поскольку они являются необходимым инструментом не только для усвоения языка, но и для самовыражения, общения и культурного обмена.

Ключевые слова: образовательная парадигма XXI века, языковые навыки, коммуникативные навыки, критическое мышление, креативность, сотрудничество, образовательный процесс.

Annotation. This work analyzes the role and importance of language skills in the 21st century educational paradigm. The modern educational process is aimed not only at imparting knowledge, but also at developing important skills of students such as communicative, critical thinking, creativity and cooperation. Language skills play a central role in this process, as they are a necessary tool not only for language acquisition, but also for expressing thoughts, communicating and cultural exchange.

Key words: 21st century educational paradigm, language skills, communicative skills, critical thinking, creativity, cooperation, educational process.

XXI asr ta'lim paradigmasida til ko'nikmalarining o'rni va ahamiyati juda katta. Bu davrda ta'lim nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarning kommunikativ, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va hamkorlik kabi ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Til ko'nikmalari bu jarayonda markaziy o'rin tutadi, chunki ular nafaqat tilni o'zlashtirish, balki fikrni ifodalash, muloqot qilish va madaniy almashish uchun zarur vosita hisoblanadi.

Til ko'nikmalarining XXI asr ta'lim paradigmasidagi o'rni. Kompetentlik asosida ta'lim: XXI asr ta'limida bilimdan ko'ra, kompetentlikka e'tibor qaratilmoqda. Til ko'nikmalari bu kompetentliklarning asosini tashkil etadi, chunki ular o'quvchilarga o'z

fikrlarini aniq va samarali ifodalash imkonini beradi. 4K modeli: Kompetentliklar (kompetentsiyalar)ni rivojlantirishda 4K modeli (kritik fikrlash, kreativlik, kommunikatsiya, hamkorlik) muhim ahamiyatga ega. Til ko'nikmalari bu modellarning amalga oshirilishida asosiy vosita hisoblanadi, chunki ular o'quvchilarga fikrlarini aniq va samarali ifodalash imkonini beradi.

Innovatsion pedagogik texnologiyalar

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, masalan, interfaol metodlar, til ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita bo'lib, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi va ularning tilni o'zlashtirish jarayonini yanada samarali qiladi. Til ko'nikmalarining XXI asr ta'lim paradigmasidagi ahamiyati:

- **Kommunikativ kompetentlik:** Til ko'nikmalari o'quvchilarga samarali muloqot qilish imkonini beradi, bu esa ularning ijtimoiy va professional muvaffaqiyatlari uchun zarurdir.

- **Tanqidiy fikrlash:** Til ko'nikmalari orqali o'quvchilar o'z fikrlarini aniq va asosli ifodalashni o'rganadilar, bu esa ularning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi.

- **Kreativlik:** Tilni o'zlashtirish jarayonida o'quvchilar yangi g'oyalarni ifodalashni o'rganadilar, bu esa ularning kreativlik qobiliyatini oshiradi.

- **Hamkorlik:** Til ko'nikmalari o'quvchilarga guruhda samarali ishlashni o'rganishga yordam beradi, bu esa ularning hamkorlik qobiliyatini rivojlantiradi.

1. XXI asr ko'nikmalari va 4K modeli

Urazbayev Muratbay Amanbayevichning maqolasida ta'limning 4K modeli — kommunikatsiya, kreativ fikrlash, tanqidiy fikrlash va hamkorlik — XXI asr o'quvchilarining asosiy kompetensiyalaridan biri sifatida ko'rib chiqiladi. Maqolada bu ko'nikmalarni rivojlantirishda integratsiyalashgan yondashuv va interfaol metodlarning ahamiyati ta'kidlanadi.

2. Tilni o'qitishda XXI asr ko'nikmalari

Qoshboqova Nodira va Qoshboqova Nodira Nematovna tomonidan yozilgan maqolada XXI asrda tilni o'qitish va o'rganishda zamonaviy texnologiyalar, innovatsion metodlar va pedagogik yondashuvlarning roli tahlil qilinadi. Maqola til o'qitishda interfaol metodlarning samaradorligini ko'rsatadi.

3. XXI asr ko'nikmalarining ilmiy metodik asoslari

Zebo Nigmanovanning maqolasi XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirishning ilmiy metodik asoslarini o'rganadi. Maqolada tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, hamkorlik va muloqot kabi ko'nikmalarni o'quv dasturlariga integratsiya qilish zarurligi ta'kidlanadi.

4. Innovatsion ta'limning o'rni

Onarxol Choriyevna Amanovanning maqolasi XXI asrda innovatsion ta'limning o'rni va ahamiyatini tahlil qiladi. Maqolada innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning ta'lim sifatini oshirishdagi roli yoritib berilgan.

5. XXI asrda ta'lim texnologiyalarining o'rni

Majidova Feruza Maxmudovna tomonidan yozilgan maqolada XXI asrda ta'lim texnologiyalarining o'rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Maqolada ta'lim texnologiyalarining samarali foydalanilishi, o'quvchilarning qobiliyatlarini rivojlantirish va o'qituvchilarning pedagogik faoliyatini samarali tashkil etishdagi roli muhokama qilinadi.

XXI asr ta'lim paradigmasida til ko'nikmalari markaziy o'ringa ega bo'lib, ularning o'rni va ahamiyati juda yuqori baholanadi. Chunki zamonaviy ta'lim:

1. *Kompetensiyaviy yondashuvga asoslanadi:*

Til ko'nikmalari — ayniqsa tinglab tushunish, o'qish, yozish va og'zaki nutq — shaxsning kommunikativ kompetensiyasini shakllantiradi. Bu esa har qanday kasbiy, ijtimoiy yoki shaxsiy faoliyatda muhim rol o'ynaydi.

2. *Globalizatsiya sharoitida:*

Ingliz tili, rus tili yoki boshqa xalqaro tillarni bilish XXI asrda xalqaro hamkorlik, bilim almashinuvi va raqobatbardoshlik uchun zaruriy vosita hisoblanadi.

3. *Axborot texnologiyalarining keng tarqalishi bilan:*

Internetdagi kontentning katta qismi xorijiy tillarda. Til ko'nikmalari bo'lmasa, zamonaviy axborot manbalaridan foydalana olish darajasi pasayadi.

4. *Kreativlik va tanqidiy fikrlash:*

Til o'z fikrini aniq, tushunarli ifoda qilishga yordam beradi. Bu esa tanqidiy fikrlash, muammo yechish va liderlik kabi XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirishda muhimdir. Shu sababli, til ko'nikmalari XXI asr ta'limida asosiy yadro kompetensiyalardan biri hisoblanadi. Bu nafaqat chet tillari, balki ona tili ko'nikmalariga ham tegishli. XXI asr ta'lim paradigmasida til ko'nikmalari o'quvchilarning umumiy kompetentliklarini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Ular nafaqat tilni o'zlashtirish, balki fikrni ifodalash, muloqot qilish va madaniy almashish uchun zarur vosita hisoblanadi. Shuning uchun, ta'lim jarayonida til ko'nikmalarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish zarurdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Brown, H. D. (2007). **Principles of Language Learning and Teaching**. Pearson Education.
2. Harmer, J. (2015). **The Practice of English Language Teaching**. Pearson Education.
3. Nunan, D. (2004). **Task-Based Language Teaching**. Cambridge University Press.

4. Ядгарова, Г. И., Шакарова, Ф. Д., Калинина, О. Н., & Хосилова, Ф. Р. (2020). Роль речевых ситуаций в обучении иноязычной речи. Молодой ученый, (17), 155-157.
5. Rustamdzhonova, K. F. (2021). Problems of development of professional foreign language oral speech of students of philology. Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry, 12(6).
6. Makhrojovna, D. S. (2021). Semantic structure of proverbs. Academicia: An International Multidisciplinary Research Journal, 11(10), 343-347.
7. Джалилова, С. М. (2024, November). Лингвокультурные особенности пословиц испанского языка. In Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit (pp. 331-333).
8. Mukhtarovna, B. D., & Kudratovna, D. N. (2022). Professional socialization of youth in family education. European Scholar Journal, 3(3), 92-94.
9. Sunatullayevna, U. U. (2025). Yoshlarni tarbiyalash va ularning kasb–hunar tayyorgarligini rivojlantirishning pedagogik–psixologik asoslari. American journal of education and learning, 3(3), 298-301.
10. Jumayeva, M. B. (2025). Use of educational methods in pedagogy. Икро журнал, 14(02), 168-174.
11. Kamiljanovna, Z. D., O'G'Li, A. S. J., & Jumayeva, M. B. (2022). The Analysis of Higher Order Thinking Skills. Science and innovation, 1(Special Issue 2), 672-676.
12. Abdisheribov, S., Yo'ldosheva, M., & Jumayeva, M. (2022). Implementing creative writing in English language teaching classrooms. Science and innovation, 1(B8), 1343-1347.
13. Makhrojovna, D. S., & Tolibjonovna, A. P. (2025). Phraseological Worldview through the Prism of Color Semantics: A Comparative Study of Uzbek and Spanish Languages. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 5(2), 12-14.
14. Ахмедова, М. Х., & Хосилова, Ф. Р. (2020). Основные направления оптимизации обучения русскому языку в вузе на базе ИКТ. Та'lim, fan va innovatsiya, (3-С), 69-74.
15. Olga, K., Ravshana, I., Firuza, O., Navruza, B., & Farida, K. (2021). Emotive verbs of the Russian language in the semantic and grammatical aspect. Linguistics and Culture Review, 1451-1459.